

ĪSUMĀ

Latvija. Patēriņa cenas šogad jūlijā salīdzinājumā ar jūniju Latvijā pieauga par 2,2%, bet gada laikā – šogad jūlijā salīdzinājumā ar 2021. gada jūliju – patēriņa cenas palielinājās par 21,5%, liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati. Vienlaikus 12 mēnešu vidējais patēriņa cenu līmenis, salīdzinot ar iepriekšējiem 12 mēnešiem, jūlijā pieaudzis par 10,8%. Lielākā ietekme uz vidējā patēriņa cenu līmeņa izmaiņām bija cenu kāpumam ar mājokli saistītām precēm un pakalpojumiem, pārtikai un bezalkoholiskajiem dzērieniem, ar transportu saistītām precēm un pakalpojumiem, restorānu un viesnīcu pakalpojumiem, ar atpūtu un kultūru saistītām precēm un pakalpojumiem, alkoholiskajiem dzērieniem un tabakas izstrādājumiem, veselības aprūpei.

Ķīna vakar turpināja militārās mācības pie Taivānas, kas tika sāktas pagājušajā nedēļā pēc tam, kad vizīte salā ieradās ASV Kongresa Pārstāvju palātas spīkere Nensija Pelosi. Tika gaidīts, ka mācības beigsies svētdien, taču Ķīnas bruņoto spēku paziņojumā teikts, ka mācības jūrā un gaisa telpā ap Taivānu turpinās. Mācībās tiek izmantoti kuģi, lidmašīnas un ballistiskās raķetes. Pelosi uzturējās Taivānā otrdien un trešdien, paziņojot, ka vizīte demonstrē Vašingtonas stingro apņemšanos atbalstīt Taivānu.

Somija pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā reģistrējusi rekordlielu patvēruma meklētāju skaitu, kas pārspēj iepriekšējo rekordu Eiropas migrācijas krīzes kulminācijā 2015. gadā. Līdz 4. augustam Somijā pagaidu aizsardzību lūguši 35 074 cilvēki, kas aizbēguši no Krievijas agresijas Ukrainā. Pašreiz patvēruma un uzņemšanas sistēmā reģistrēti vairāk nekā 37 000 cilvēku, kas ir vairāk nekā jebkad iepriekš.

ŠAJĀ DIENĀ

9. augustā

1173. Sākās Pizas torņa celtniecība, kuras pabeigšanai bija nepieciešami divi gadsimti.

1945. ASV nometa atombumbu Japānā, Nagasaki, nogalinot vairāk nekā 70 000 cilvēku.

1969. Masu slepkava Čārlzs Mensons un viņa sekotāji kinorežisors Romāna Polaņska Beverlihizas mājā brutāli nogalināja viņa sievu aktrisi Šeronu Teitu un vēl četrus cilvēkus.

1978. Dzimusi franču aktrise Odrija Totū.

SAGATAVOJIS INTS GRASIS.

Vēja parkos investēs miljardu eiro

AS "Latvenergo" un AS "Latvijas Valsts meži" kopuzņēmuma SIA "Latvijas vēja parki" plānotās investīcijas vēja parku izveidē būs vienas no lielākajām Latvijas vēsturē un sasniegs vienu miljardu eiro.

Kopuzņēmuma dibināšanas pasākumā Ministru prezidents Krišjānis Kariņš uzsvēra, ka jau pirms 24. februāra, kad sākās Krievijas iebrukums Ukrainā, tika domāts, kā nodrošināt valsts energoneatkarību, lai elektrība būtu par samērīgu cenu un nodrošinātu uzņēmumu konkurētspēju. Kariņš skaidroja, ka šim mērķim ir jāizmanto vietējie atjaunīgie energoresursi, un viens no tiem ir vēja enerģija. Pēc šī projekta īstenošanas Latvija no elektroenerģijas importētāja varētu kļūt par elektrības eksportētāju.

Patlaban 40% no nepiecie-

šamās elektroenerģijas Latvija saražo pati, bet 60% importē. Ja līdz šim galvenais importa avots bija Krievija, tad tagad šis avots ir jāaizmirst, uzsvēra premjers. "Šis ir vidējā termiņa risinājums, kas ļaus energoapgādes ziņā kļūt pilnīgi neatkarīgiem, un būs mazāk jāizmanto fosilie resursi," teica Kariņš.

Savukārt ekonomikas ministre Ilze Indrikšone uzsvēra, ka plānotie vēja parki sasniegs 800 megavatu jaudas, kas nozīmē saražot 2,4 teravatstundas elektroenerģijas gadā, kas ir ap 30% no pērn Latvijā patērētās elektroenerģijas.

"Latvenergo" valdes priekšsēdētājs Mārtiņš Čakste atzīmēja, ka kopuzņēmuma izveide ir būtiskākais notikums Latvijas enerģētiskā pēc Ķeguma HES un Pļaviņu HES būvniecības. Pirmie rezultāti tiks sasniegti jau divu

līdz trīs gadu laikā, bet pilnībā projekts tiks pabeigts piecu gadu laikā. Tāpat Čakste uzsvēra, ka projektam netiks izmantots nekāds valsts atbalsts – tas ir pilnībā komerciāls projekts, kas abiem valsts uzņēmumiem ļaus pelnīt un maksāt dividendes valstij. Ņemot vērā Eiropas zaļo kursu, plānots pārtraukt degslānekļa izmantošanu elektrības ražošanai Igaunijā un ogļu izmantošanu Polijā, kas vēl vairāk palielina Latvijas vēja parku nozīmi reģiona energoapgādē.

"Latvijas vēja parku" valdes priekšsēdētāja Ilvija Boreiko stāstīja, ka jau ir sāktas un nākamgad turpināsies dažādas izpētes, piemēram, ornitoloģiskās, sikspārņu populāciju izpētes, kā arī vēja stipruma mērījumi. Nākamā gada mērķis ir atrast pēc iespējas izdevīgākas vēja parku izvietojuma lokācijas. Pēc meteoroloģiskajiem novērojumiem un vēja datu bāzēm piemērotas vietas varētu būt ne tikai Kurzemes piekrastē, bet arī, piemēram, Vidzemes un Latgales augstienēs.▶

Igaunijas katlumājām trūkst koksnes

Igaunijas katlumājām trūkst kurināmā nākamajai apkures sezonai, jo granulū un papīra eksportētājiem valsts mežu apsaimniekotājs RMK pārdod trešdaļu šķeldas, vēsta laikraksts "Postimees". Arī privāto mežu īpašnieki lielu daļu koksnes pārdod pārstrādātājiem. "Siltumapgādes uzņēmumiem vēl nav līgumu nepieciešamajam šķeldas apmēram," teicis Igaunijas Elektroenerģijas un siltuma asociācijas vadītājs Sīms Umbleja. Trūkstot 0,3 teravatstundu jeb apmēram 150 000 kubikmetru koksnes.

Kā sacījis Umbleja, šķelda ir visbiežāk izmantotais kurināmais Igaunijas katlumājās, veidojot 55–60% no kopējās siltuma ražošanas. Gāzes īpatsvars ir 20%, no kā daļu tagad plānots aizvietot ar degakmens eļļu. Asociācijas vadītājs pauda cerību, ka koksnes nodrošināšanu veicinās Igaunijas valdības koalīcijas līguma punkts,

kas paredz, ka RMK prioritāri jānodrošina katlumājas ar kurināmo.

RMK komunikācijas vadītāja Sille Adere jūlija sākumā sacīja, ka "gaidāmajā apkures sezonā mēs pārdosim visu šķeldu tikai vietējām siltuma un elektrības koģenerācijas stacijām". Tomēr "Postimees" rīcībā esoša informācija liecina, ka šā gada otrajā pusē un nākamā gada pirmajā pusē trešdaļa RMK šķeldas tiks piegādāta kokskaidu granulū ražotāja "Graanul Invest" rūpnīcām, kuru saražotais tiek eksportēts, kā arī celulozes ražotājam "Horizon Tselluloosi ja Paberi".

Igaunijas Ekonomikas un komunikāciju ministrijā "Postimees" skaidroja, ka Eiropas Savienībā aizliegts ierobežot brīvu preču kustību, izņemot ļoti specifiskus gadījumus. Vienlaikus ministrijā nepaskaidroja, kādēļ koksne pašreizējā situācijā nav uzskatāma par nacionālo bagātību.▶

Baltkrievijas opozīcija saskaņo rīcību

Viņā vakar sākās Baltkrievijas opozīcijas divu dienu konference, kurā tiek pārrunāta pašreizējā situācija Baltkrievijā un saskaņota rīcība. "Svarīgi, ka sapulcēsies ne tikai politiķi, bet arī žurnālisti, uzņēmēji, aktīvisti, analītiķi, NVO, ārsti, gleznotāji, skolotāji un sportisti. Un vissvarīgākais, konference visiem piedāvās virtuālu piekļūvi," norādīja Baltkrievijas demokrātiskās kustības līdere Svjatlana Cihanouska.

Konferencē tiek diskutēts par to, kā panākt diktatora

Aleksandra Lukašenko aiziešanu no varas, kā darboties pārejas periodā, lai ekonomiski vismazāk kaitētu valstij, un kam par to jābūt atbildīgam. Cihanouskas biroja izplatītajā paziņojumā teikts, ka konferences dalībniekus vieno kopīgs mērķis – atbrīvot Baltkrieviju no nelegitīmā režīma, atbrīvot politieslodzītos un atjaunot viņiem atņemtās tiesības, aizstāvēt Baltkrievijas neatkarību un panākt ārvalstu karavīru izvešanu no valsts, sarīkot godīgas vēlēšanas un atjaunot demokrātiju.▶

Pamiers spēkā

Stājies spēkā pamiers starp Izraēlu un grupējuma "Islāma džihāds" kaujiniekiem Gazas joslā, vairojot cerības, ka izdevies izbeigt trīs dienas ilgušo konfliktu, kurā nogalināti 44 palestīnieši. ASV prezidents Džo Baidens apsveicis pamieru un izteicis pateicību Ēģiptei, ar kuras palīdzību pamiers tika panākts. Baidens arī aicinājis veikt izmeklēšanu saistībā ar civiliedzīvotāju upuriem. Savukārt ANO īpašais koordinators Tuvo Austrumu miera procesa jautājumos Tūrs Venneslans paziņojumā norādījis, ka situācija ir ļoti trausla, un mudinājis ievērot pamieru.

Kopš piektdienas "Islāma džihāds" raidījis simtiem raķešu uz Izraēlu, savukārt Izraēlas bruņotie spēki veikuši gaisa un artilērijas triecienus "Islāma džihāda" objektiem. Šī ir lielākā vardarbība, kāda uzliesmojusi starp Izraēlu un kaujiniekiem Gazas joslā kopš 11 dienu ilgā kara 2021. gada maijā. Šoreiz vardarbībai nebija tik plaši mērogi.▶

FOTOFAKTS

Atdalīti

Brazīlijas mediķiem Riodežaneiro izdevies atdalīt ar galvām saaugušus trīs gadus vecus dvīņus. **Pēdējā operācija ilga 27 stundas, bet medicīniskās manipulācijas īstenoja kopumā 100 mediķi.**

FOTO – AFP/LETA